

Orientering om rettighetsklager

v/seniorrådgiver Kari Krohn

Statsforvalterens frokostmøte 9.5.2025

Statsforvalteren i Innlandet

09.05.2025

Innledning

- Tilsyn og klagesaksbehandling
- Gangen i en klagesak
- Krav til underinstansens arbeid og vedtak i rettighetsklager
- Oversendelse av rettighetsklager til Statsforvalteren

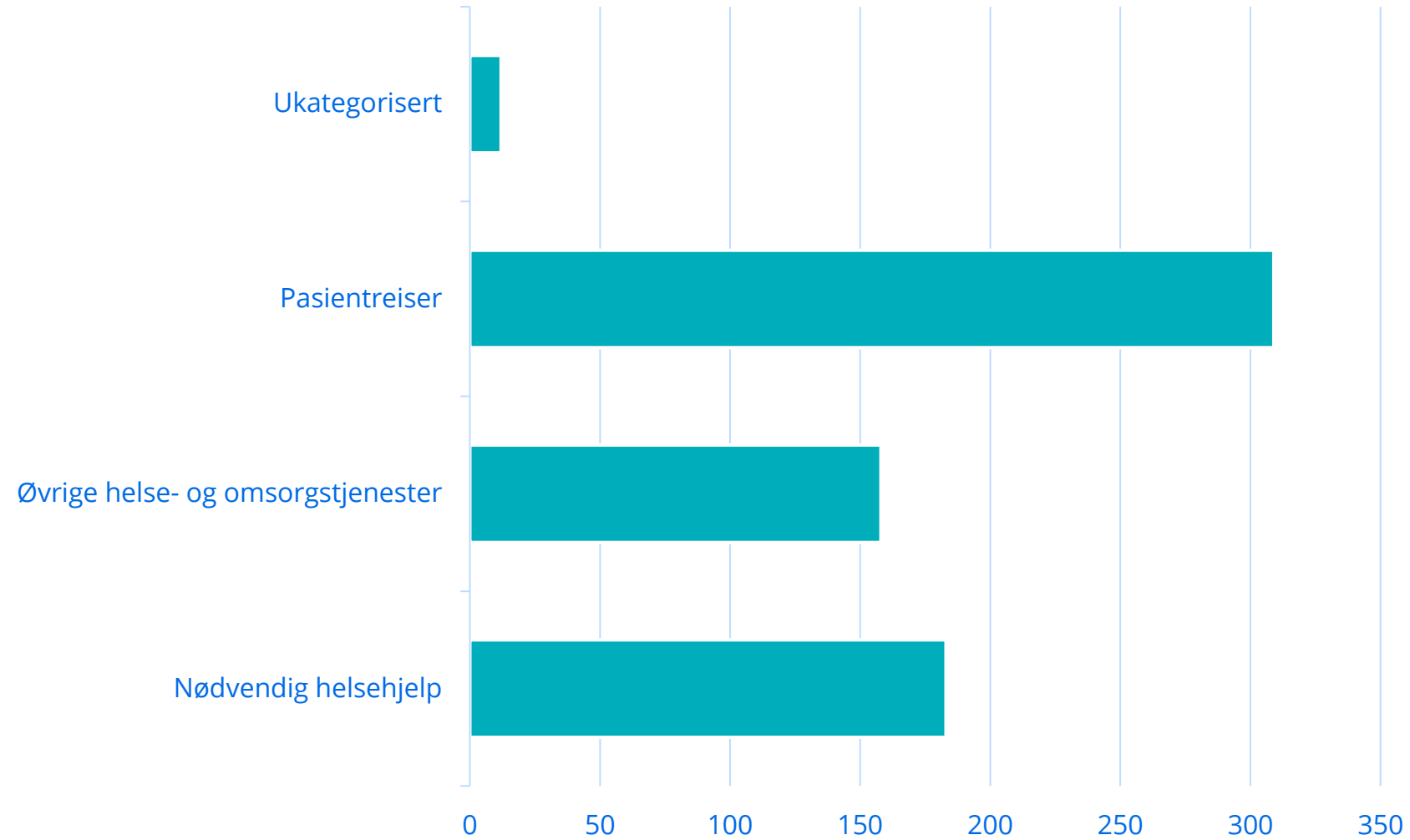

Tilsyn og rettighetsklager

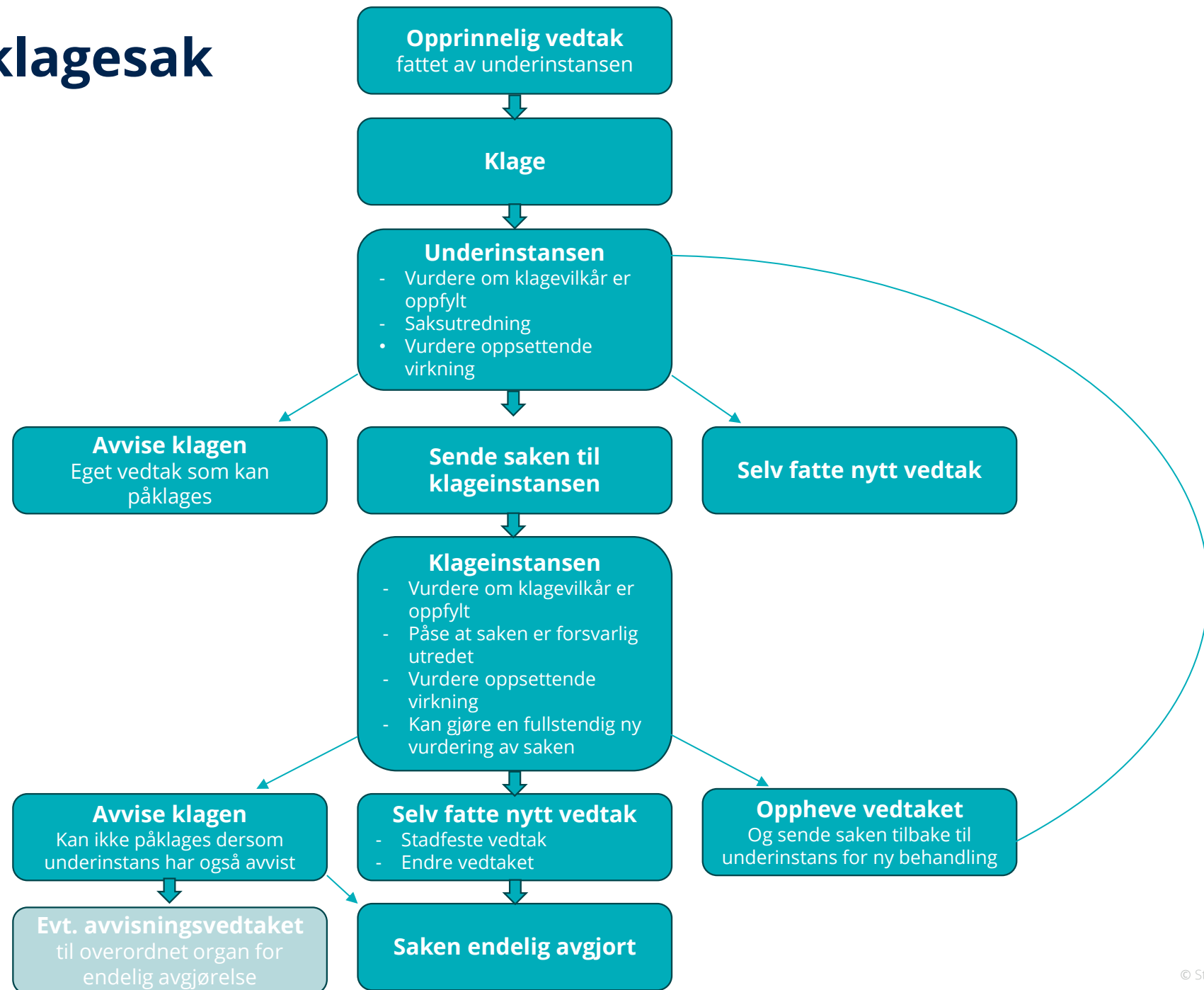
	Rettighetsklager	Tilsynssaker
Saksbehandlingsregler	Fvl. gjelder så langt den passer, jf. også pbrl. § 7-7, 7-2	Helsetilsynsloven, pbrl. § 7-4 og enkelte bestemmelser i fvl.
Adressat for klagen	Den som har truffet avgjørelsen	Statsforvalteren
Partsforhold	Klager er part	Klager er ikke part, men har delvis partslignende rettigheter
Statsforvalterens prøvingsrett	Begrenset i prøvingen av det frie skjønn	Ikke tilsvarende begrensning
Konklusjoner	Om klagers rettigheter er oppfylt	Er helselovgivningens krav overholdt

Innkomne rettighetssaker 2024

Gangen i en klagesak

Underinstansens vedtak i saken

- Krav til enkeltvedtak – fvl. kap. 5
- Skriftlighet
- Begrunnet
- Parten skal få vite om enkeltvedtaket som blir fattet
- Klageadgang og klagefrist

Vedtaket begrunnelse

- Enkeltvedtak skal som hovedregel begrunnes, § 24
- Begrunnelsen skal gis samtidig med vedtaket, § 24
- Begrunnelsen skal inneholde, § 25:
 - rettsreglene vedtaket bygger på
 - innholdet av reglene
 - den problemstilling vedtaket bygger på
 - de faktiske forhold vedtaket bygger på
 - de hovedhensyn som har vært avgjørende ved utøving av forvaltningsmessig skjønn

Barnets beste i rettighetssaker på helse- og omsorgsområdet

- Barnets beste skal være et grunnleggende hensyn
- Barnets rett til å bli hørt – hvis barnet er i stand til å danne seg egne synspunkter
- En forsvarlig og individuell vurdering av barnet i en rettighetssak vil innebære at:
 - barnets tilstand og behov kartlegges
 - det er vurdert hva som er barnets beste
 - barnets beste vektlegges ved valg av behandlingstilbud, behandlingssted, prioritering, tilrettelegging av helsehjelpen
 - det skal fremgå av saken og vedtaket at barnets beste er vurdert og tillagt vekt

Mer om barnets beste

Momenter i saksbehandlingen – tas med i opplysninger om faktiske forhold:

- Hvordan er barnets beste undersøkt?
- Familiemiljø og nære relasjoner (opplysninger om barnets omgangskrets)
- Barnets fysiske og psykiske helse
- Barnets eller barnas syn på saken (hva sier/ ønsker/uttrykker barnet?)
- Barnets identitet, karaktertrekk og egenskaper (ressurser, problemområder)
- Sårbarhet eller sårbare situasjoner
- Eventuelle barn/søsken i familien og deres beste skal også vurderes

Førsteinstansens saksforberedelse i klagesak

- Underinstansens saksforberedelsen i klagesak, fvl. § 33:
 - forvaltningsloven kapittel 4 og 5 gjelder
 - foreta en saksutredning
 - oppheve vedtaket, endre vedtaket dersom den finner klagen begrunnet eller stadfeste vedtaket
- Følg veiledningen i Statsforvalterens oversendelsesbrev for disse sakene

OVERSENDELSBREV FOR KLAGESAK ETTER LOV OM HELSE- OG OMSORGSTJENESTER OG PASIENT- OG BRUKERRETTIGHETSLOVEN

Alle relevante poster i skjemaet skal fylles ut. Alle sakens dokumenter som saksfremstilling, klage, vedtak, søknad og annen relevant dokumentasjon skal ligge nummerert i kronologisk rekkefølge i henhold til dokumentliste som skal følge vedlagt. Send **kun kopi** av dokumentene.

Oversendt fra

Avsender:	Saksbehandler:	Nærmeste ansvarlige leder:
Adresse:	Direkte tlf.:	Direkte tlf.: .
e-post:	e-post:	e-post:

Opplysninger om klager¹

Fødselsnr.:	
Fornavn:	Etternavn:
Adresse:	Postnr. og sted:
Fullmakt (husk å legg ved fullmakt dersom aktuelt): Navn:	
Adresse:	
Verge: Navn:	
Adresse:	
Nærmeste pårørende/klageberettiget: Navn:	
Adresse:	

Klagen gjelder

sett kryss

sett kryss

Pasient- og brukerrettighetsloven (pbrl) § 2-1 a	☐	Helsetjenester i hjemmet Helse- og omsorgstjenesteloven (hol) § 3-2 nr. 6 a	☐
Brukerstyrt personlig assistanse pbrl § 2-1 d jf. hol § 3-8	☐	Personlig assistanse, herunder praktisk bistand, opplæring og støttekontakt Hol § 3-2 nr. 6 b	☐
Individuell plan pbrl § 2-5	☐	Plass i institusjon, herunder sykehjem, korttidsopphold Hol § 3-2 nr. 6 c	☐
Omsorgsstønad, hol § 3-6 nr. 2	☐	Plass i institusjon, herunder sykehjem, langtidsopphold Hol § 3-2 nr. 6 c	☐
Avlastningstiltak Hol § 3-6 nr. 3	☐	Vederlag for helse- og omsorgstjeneste, hol § 11-2 jf. vederlagsforskriften	☐
Eventuelle kommentarer:			

Hvilke dokumenter skal oversendes til Statsforvalteren i slike saker?

- Oversendelsesbrev (mal fra SF)
- Dokumentoversikt/liste
- Klagers eventuelle kommentarer til saksfremstillingen
- Saksfremstillingen
- Klagen
- Påklaget vedtak
- Evt. andre relevante vedtak
- Annen relevant dokumentasjon (journalnotater, IPLOS, legeuttalelser, kartleggingsdokumenter mv.)
- Søknad om tjenester

Hva bør saksfremstillingen inneholde?

- Resultatet av førsteinstansens vurdering
 - dato for vurderingen
 - opprettholdes vedtaket?
- Faktaopplysninger
 - personopplysninger
 - hva det er søkt om
 - helse og sosiale forhold mv.
- Førsteinstansens vurdering av klagen
 - kommentar til klagers anførsler

Statsforvalterens mottak og avklaring

- Statens helsetilsyn sin veileder for behandling av rettighetsklager (2025)
- Innledende gjennomgang av rettighetsklagen
 - er klagen vurdert av førsteinstans i henhold til fvl. § 33?
 - er vilkårene som må være oppfylt for å behandle saken til stede?
 - vurdere om klagen må behandles spesielt raskt
 - vurdere grunnlag for utsatt iverksettelse
 - sjekke at alle dokumentene er oversendt

Vanlige «fallgruver»

- Barnets/barnas beste vurdering og medvirkning
 - husk mindreårige søsken!
- Begrunnelse er ikke en oppramsing av fakta
- Hvordan førsteinstansen har kommet frem til utregning av tjenester
- Fullmakt som mangler
 - krav om fullmakt gjelder også for Pasient- og brukerombudet
- Send med vedleggene/epikrisene det vises til i saken/vedtaket
- Gjengivelse av gammel lovtekst/gammel maltekst

Spørsmål?

Statsforvalteren i Innlandet

09.05.2025

Til info

- RVTS gjennomfører folkeopplysningskampanjen "Snakk om selvmordstanker - det kan redde liv" i region øst.
- De inviterer til gratis webinar «Snakk om selvmordstanker. Det kan redde liv» for kommunalt ansatte 22. mai. I dette webinarret får du konkret kunnskap, informasjon og tips om hvordan du kan bidra til å gjennomføre kampanjen i kommunen din. Informasjon og påmelding finner du [her](#).
- Vi oppfordrer til å sette av onsdag 1.10.25 for fysisk samling på Elverum med tema Bolig for velferd/Bo trygt hjemme:

[*Nettverkssamling Bolig for velferd - Bo trygt hjemme | Statsforvalteren i Innlandet»*](#)

Neste frokostmøte:

Fredag 6. juni

Vi kommer tilbake til tema

Foto: Pexels